

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії України та регіоналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Управління міським розвитком

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Регіональний розвиток і просторове планування»

(назва програми)

Спеціальність 106 Географія

(вказати: код, назва)

Галузь знань 10 Природничі науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

географічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: доцент, д.геогр.н., доцент Заячук М.Д.; асист. Брижак П.М.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача <http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel>

Контактний тел. 0506663909; 0509667899

E-mail: m.zayachuk@chnu.edu.ua; bryzhak@ukr.net

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/>

Консультації четвер з 13.00 до 14.00

1. Анотація дисципліни.

Навчальна дисципліна «Управління міським розвитком» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «магістр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на першому році навчання. Вона забезпечує додаткове формування у здобувачів професійно-орієнтованої компетентності системного світобачення та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань управлінської діяльності муніципального спрямування, вмінь та навичок системних досліджень, а саме, вдосконалення набутих під час вивчення дотичних дисциплін «Просторове планування», «Основи моніторингу», «Регіональна економічна і соціальна географія», «Вступ до економічної географії», «Основи географічного менеджменту і маркетингу» за освітнім рівнем «бакалавр» та «Геоєкологія урбанізованих територій України та раціональне природокористування», «Сучасні концепції регіонального розвитку та раціонального природокористування», «Суспільно-географічна районологія та основи регіональної політики», «Моделювання й прогнозування розвитку регіонів України» за освітнім рівнем «магістр».

2. Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти систему теоретичних знань і забезпечити практичну підготовку студентів у галузі муніципального управління на основі територіального планування, узагальнення попередньо набутих фахових знань для цілей обґрунтування стратегій розвитку населеного пункту, узгодження господарської діяльності з цілями забезпечення сприятливого середовища існування людини, збереження природної та культурної спадщини в населеному пункті.

Вивчаючи цю дисципліну здобувачі вищої освіти здобудуть додаткову теоретичну і практичну підготовку у галузі управління на основі геопросторового планування як географічно-теоретичного підґрунтя стратегії регіонального розвитку, узагальнення попередньо набутих фахових знань для цілей обґрунтування перспектив стратегічного розвитку міських населених пунктів.

3. Завдання:

- формування здатностей навчатись та самонавчатись, керуючи часом представляти результати вчасно;
- здійснювати критичне осмислення просторових проблем та диспропорцій, аналіз різноманітної просторової інформації;
- з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку міст;
- неупереджено оцінювати теоретичні й практичні надбання різних наукових концепцій, розуміти географічну оболонку як єдину систему, найважливіші проблеми її будови та розвитку на різних просторових масштабах;
- особливості трансформаційних процесів, що відбуваються в сучасному урбанізованому суспільстві;
- набуття студентами знань, умінь і навичок, необхідних для обґрунтованих управлінських рішень щодо просторової організації міського населеного пункту;
- вміння виступати, дискутувати, вести ділове спілкування та управляти проєктами в напрямі просторового планування в муніципальному управлінні.

4. Пререквізити. Курс викладається в 2 семестрі ОП, успішне засвоєння якого можливе на основі ефективного вивчення дисциплін «Просторове планування», «Геоєкологія урбанізованих територій України та раціональне природокористування», «Сучасні концепції регіонального розвитку та раціонального природокористування», «Суспільно-географічна районологія та основи регіональної політики», «Моделювання й прогнозування розвитку регіонів України».

5. Результати навчання

Предметна компетентність. Здатності застосування знань щодо основ міської політики та існуючих передових підходів планування міст, самостійно приймати рішення щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні міського розвитку у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних та в умовах недостатності інформації, оволодіння навичками управління соціально-економічним і просторовим розвитком міст на засадах збалансованого розвитку з метою формування вміння ставити та успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні науково-дослідницькі та практичні завдання у сфері міського управління, узагальнювати практику розвитку і розміщення міського господарства, прогнозувати напрями розвитку міст.

Програмні результати навчання:

знати: наукові теорії, концепції і парадигми географії, регіоналістики та урбаністики; теоретичні та методичні основи географічного моделювання і прогнозування міських поселень та трансформації їх територіальної організації; розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку та взаємодії природи і суспільства в межах міського простору й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності; уявлення про сучасні географічні підходи, загальнонаукові та спеціальні методи, методики урбаністичних географічних досліджень в просторовому плануванні; використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу простору, географічного моделювання та прогнозування трансформації територіальної організації міського простору; використовувати географічні знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів просторового менеджменту в міському управлінні, роботи з картографічними та статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації в урбаністичних дослідженнях; виявляти актуальні напрями досліджень територіальної організації урбаністичного суспільства; сучасні процеси і тенденції просторового планування міського простору в світі й Україні.

вміти: роз'яснювати сутність, класифікацію, чинники, закономірності розвитку природничо-суспільно-просторових процесів в міських поселеннях; визначати перспективні напрямки розвитку міських населених пунктів і приміських територій, виходячи з їх інтегрального потенціалу, географічного положення; роз'яснювати сутність, класифікацію, чинники, закономірності розвитку природничо-суспільно-просторових процесів; розуміти функції, принципи і методи управління міським розвитком; використовувати сучасні наукові здобутки географічних наук для отримання нових наукових результатів у напрямі просторового міського планування.

Загальні компетенції: розуміння здобувачами культурологічних підвалин соціальних явищ та традицій; володіння способами взаємодії з суспільним оточенням і навичками в роботі, колективі, громаді; здатність виконувати різноманітні соціальні ролі, вміння презентувати себе, колектив, населений пункт, Україну; здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, представляти результат вчасно; здатність виступати з усними повідомленнями, ставити запитання, дискутувати, вести ділове спілкування в усній або в письмовій формі, застосовувати знання на практиці, приймати науковообґрунтовані рішення, мотивувати та досягати спільних рішень; здатність виконання студентами ролей громадянина, виборця, споживача, клієнта, члена сім'ї, обізнаність з економічних питань у сфері професійного самовизначення, вміння аналізувати ситуацію на ринку праці та діяти на користь собі й суспільству, а також володіння етикою трудових і громадських відносин; наявність навичок оперування отриманою під час навчання інформацією, вміння користуватись сучасними засобами інформації, системами та технологіями, здатність до пошуку, аналізу й відбору необхідної інформації, її перетворення, збереження і передавання; здатність генерувати нові ідеї (креативність), керуючись науково обґрунтованими принципами та особливостями перебігу суспільно-географічних процесів вирішувати нагальні проблеми з управління, планування та розвитку міських населених пунктів; здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми і приймати обґрунтовані рішення; опанування способів фізичної, духовної і емоційної саморегуляції та саморозвитку.

Фахові компетенції: ступінь оволодіння знаннями, уміннями та навичками, необхідними для здійснення самостійної пізнавальної діяльності; розвиток міри синергетичного поєднання географічних знань і вмінь, здібностей та навичок, необхідних для виконання науково-пізнавальної діяльності; досягнення високого рівня сформованості досвіду науково-дослідної діяльності та його безпосереднє застосування; використання законів, теорій, концепцій і парадигм природничої та суспільної географії, ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації; досвіду прояву географічних компетентностей при порівняльно-географічному аналізі сучасних процесів просторового планування; оперування емпіричними географічними знаннями при конкретизації теоретичних географічних знань та обґрунтуванні висновків теоретичного змісту; здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу, географічного моделювання, моніторингу та прогнозування трансформації територіальної організації та регіонального розвитку міських населених пунктів; створення цілісних образів географічних об'єктів; здатність використовувати географічні знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів оперування географічними поняттями, як формою логічного мислення, що відображає головну суть і зв'язки географічних об'єктів, процесів і явищ суспільно-географічного характеру в містах України та світу; здатність застосовувати уміння роботи з картографічними та статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у урбаністичних дослідженнях; опанування процесом встановлення причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей у стратегічному міському плануванні; вміти здійснювати суспільно-географічний аналіз інтегрального потенціалу як основу просторового планування міських поселень, які є складними непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

Відповідно до освітньої програми:

ЗК 1. Здатність навчатися та самонавчатися. Працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, представляти результат вчасно.

ЗК 2. Здатність бути критичним та самокритичним. Вміти реально оцінювати власні можливості, результати та шляхи їх досягнення при розробці проектів та вирішенні завдань. Здійснювати критичне осмислення регіональних проблем.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Керуючись науково обґрунтованими принципами та особливостями перебігу суспільно-географічних процесів вирішувати нагальні проблеми з управління, планування та розвитку регіонів.

ЗК 4. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Навички використання сучасних інформаційних технологій, картографічних та статистичних джерел інформації при планування розвитку регіонів.

ЗК 5. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми. Здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми і приймати обґрунтовані рішення. Формулювати задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку.

ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Знання стандартів необхідних для наукового дослідження та публікування, включаючи критичну обізнаність та академічну доброчесність.

ЗК 8. Здатність працювати в команді. Здатність працювати в команді, виконуючи провідну роль, в міжнародній та мультикультурній групі. Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команд та колективів. Усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань при проектуванні чи плануванні розвитку регіонів.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Сприяти та пропагувати принципи охорони навколишнього середовища, збереження та раціонального використання природних умов та ресурсів.

ЗК 11. Здатність до розроблення та управління проектами. Здатність правильно розмовляти та писати згідно різних комунікативних стилів, а саме: неофіційного, офіційного та наукового.

ЗК 12. Здатність продовжити навчання з високим ступенем автономії.

ЗК 13. Здатність спілкуватись англійською та іншими мовами ЄС та працювати в міжнародному контексті.

ФК 2. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності;

ФК 3. Здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи і суспільства із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ законодавства у сфері природокористування, регіонального розвитку і просторового планування для розроблення пропозицій з оптимізації природокористування та забезпечення сталого розвитку;

ФК 4. Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички та здатність оригінально мислити для проведення досліджень;

ФК 7. Знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів;

ФК 8. Здатність використовувати географічні знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів;

ФК 9. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі економічної та соціальної географії;

ФК 10. Здатність застосовувати уміння роботи з картографічними та статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у регіональних географічних дослідженнях;

ФК 11. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

ФК 12. Здатність управління робочими або навчальними процесами, які є складними непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

Програмні результати

Знання:

ПРН 1. Розуміти основні теоретико-методологічні проблеми географії та регіоналістики;

ПРН 2. Знати головні закономірності глобальних проблем сучасності, глобалізації, глобалістики та їх вплив на регіональному та локальному рівнях через призму сталого розвитку;

ПРН 3. Роз'яснювати сутність, класифікацію, чинники, закономірності розвитку природничо-суспільно-просторових процесів;

ПРН 6. Розуміти функції, принципи і методи управління регіональним розвитком;

Уміння **і** **навички:**

ПРН 9. Уміти використовувати сучасні наукові здобутки географічних наук для отримання нових наукових результатів у галузі географії та регіоналістики, впроваджувати інноваційну діяльність;

ПРН 12. Виявляти актуальні напрями досліджень територіальної організації суспільства, досліджувати територіальну організацію суспільства на різних ієрархічних рівнях його життєдіяльності;

ПРН 14. Аналізувати потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду господарської діяльності;

ПРН 16. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, академічної доброчесності, професійного кодексу поведінки.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1 Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни « Управління міським розвитком »

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4	120	2	15	15			105		іспит
Заочна												

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни					
Тема, основні питання	Форма заняття	література	завдання	бали	Години/термін виконання (буде уточнено у відповідності до розкладу)
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Вступ. Мета, завдання, структура курсу. Понятійно-термінологічний апарат.	ЛЕКЦІЯ	основна: 1,3,4,5,50	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	2/ 04.02. 2023
Тема 2. Управління як суспільне явище. Основні етапи розвитку системи муніципального управління. Муніципальне управління і виконавча влада. Муніципальне управління в системі державної влади.	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота	основна: 1,2,15,22,26,32,50 додаткова:4,9,20	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	3	2/ 11.02.2023
Тема 3. Теоретичні засади місцевого самоврядування. Функції та структура муніципального управління. Методи муніципального управління. Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні.	Лекція; самостійна робота; практична робота	основна: 15, 22,26,32,50 додаткова: 4,9,20	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	7	6/ 18.02.2023; 25.02..2023; 04.03.2023
Тема 4. Глобальна доповідь про населені пункти. Діяльність	ЛЕКЦІЯ; Самостійна робота	основна: 7,12 додаткова: 6,9	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	2	2/ 11.03.2023

Європейської Конференції міністрів, відповідальних за просторове/регіональне планування (СЕМАТ). Європейська хартія регіонального/просторового планування (Торремоліноська Хартія). Стан міст світу.					
Тема 5. Місто як система. Просторова структура та функціональне зонування міст. Застосування системного аналізу в геоурбаністиці. Поняття урбанізованої системи. Ознаки міста як системи. Підсистеми міста. Функціональна структура міст. Містоутворюючий потенціал міста та його оцінка. Основні містоутворюючі функції: промисловість, будівництво, наукові, культурні, адміністративні транспортно-розподільні функції, їх аналіз і кількісна	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота; практична робота	основна: 5,6,7,8,10,18,19,20,21,22,35,41,48,50 додаткова: 3,7,10,11,16,18	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	12	7/ 18.03.2023; 25.03.2023; 01.04.2023

оцінка перспектив розвитку. Провідні (стрижневі) функції. Сполучення і взаємозумовленість функцій. Зростання ролі «третинних» галузей в економічній структурі міста. Центральні та спеціалізовані функції міст.					
Модульна контрольна робота №1			10 балів		
Змістовий модуль 2.					
Тема 6. Сутність міста як складної соціально-економічної системи. Організаційно-правові основи управління міським розвитком, методи географічних досліджень	ЛЕКЦІЯ, самостійна робота	основна: 1,2,9,15,22,26,32 додаткова: 2,3,7,8	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	2/ 08.04.2023
Тема 7. Система формування місцевого бюджету, основні принципи організації та функціонування підприємств.	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота; практична робота	основна: 2,10,22,26,32,33,43	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	9	4/ 15.04.2023; 22.04.2023
Тема 8. Методи і процедури регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування міста. Зарубіжний досвід функціонування малого підприємництва в містах та регіонах.	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота	основна: 1,2,3,4,5,11,18,29,43,45,46,50 додаткова: 11,16,19	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	2 / 29.04.2023
Тема 9. Просторова структура та функціональне зонування міст. Мікрогеографічний аналіз міста. Особливості та завдання дослідження	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота	основна: 5,6,8,21,25,28,29 додаткова: 1,3,4,8,9,10,11,16,17,18,19,20	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	2/ 06.05.2023

мікрогеографії міста. Основні принципи проектування міста: чітке функціональне зонування території; гнучкість планувальної структури; диференціація транспортної мережі; ступінчаста організація системи обслуговування; збереження і збагачення природного середовища. План міста. Типи планування. Силует міста. Структура і будівельне зонування міста.					
Тема 10. Особливості міського та регіонального розвитку в умовах об'єднаних територіальних громад як нової базової одиниці адміністративно-територіального устрою України.	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота	основна: 7,9,10,16,18,21,41,43 додаткова: 6,8,11,12,19	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	1/ 13.05.2023
Тема 11. Історія становлення концепції «креативне місто». Географічний контекст креативних стратегій. Підхід Е.Пратта. Параметри креативності. Територіальна ідентичність як провідна складова креативної стратегії міста.	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота	основна: 11,13,14,17,18,21,26, 28,30,31,36,37,38,39, 40,41,43 додаткова: 4,5,6,11,12,19	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	1	1/ 13.05.2023
Тема 12. Методики та критерії відбору креативних міст. Застосування стратегій креативного міста у містах	ЛЕКЦІЯ; самостійна робота; практична робота	основна: 11,13,14,17,18,21,26, 28,30,31,36,37,38,39, 40,41,43 додаткова: 4,5,6,11,12,19	СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ	9	5 / 20.05.2023; 27.05.2023

України. Прогнозування перспективи розвитку креативних міст.					
Модульна контрольна робота №2				7 балів	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів	Термін виконання
Змістовий модуль №1.				
1	Пр.р. № 1. Історичні аспекти формування системи муніципального управління. Світові тенденції муніципального управління	4	5	Лютий 2023
2	Пр.р. № 2. Планування міст. Просторова структура та функціональне зонування міст.	3	10	Березень 2023
Змістовий модуль 2.				
4	Пр.р. №3. Методи оцінки конкурентоспроможності міста. Ранговий метод. Метод вимірювання потенціалів. Індекс конкурентоспроможності міст світу.	4	8	Квітень 2023
6	Пр.р. №4 «Міста майбутнього. Green-city, smart-city, creativecity»	4	8	Травень 2023

6.3. Зміст завдань самостійної роботи та завдань для самоперевірки та виконання

Назва теми	орієнтовний термін
Змістовий модуль №1	
Історія розвитку просторового планування у світі (урбаністичний контекст)	05.04.23
Історія розвитку просторового планування в Україні (урбаністичний контекст)	05.04.23
Формування наукових основ муніципального управління	05.04.23
Закони і закономірності муніципального управління.	05.04.23
Декларація про міста та інші населені пункти	05.04.23
Методи муніципального управління.	05.04.23
Апарат муніципального управління.	05.04.23
Принципи муніципального управління. Систематизація принципів муніципального управління.	05.04.23
Геопланування як практика просторової функціональної організації міського простору	05.04.23
Державна влада. Об'єкти та суб'єкти управління. Суб'єкти та об'єкти муніципального управління.	05.04.23
Правило Ципфа «ранг-розмір». Закон К. Кларка. Гравітаційні моделі розвитку міст.	05.04.23
Дилеми процесу міського планування.	05.04.23
Склад і зміст генерального плану міського населеного пункту	05.04.23
Склад та зміст детального плану території	05.04.23
SWOT-аналіз конкурентоспроможності міста	05.04.23
Історичні концепції розвитку міст	05.04.23
Просторове планування як інструмент футурології	05.04.23

Комплексні стратегії розвитку міст	05.04.23
Моделі розвитку сільських приміських територій	05.04.23
Формування системи полюсів розвитку в Україні: методологічний аспект	05.04.23
Змістовий модуль №2	
Створення регіональних кластерів в містах як форма просторового розвитку	16.05.23
Інерційність основних елементів плану міста.	16.05.23
Аналіз зорового сприйняття силуету міста і його головних природних та архітектурних домінант.	16.05.23
Функціональні зони міської забудови (промислові, транспортно-складські, селітебні, громадські, рекреаційні тощо) та їх сумісність.	16.05.23
Просторовий синхронізм соціально-економічного розвитку малих міст як наслідок трансформації опорного каркасу регіону	16.05.23
Роль транспортної інфраструктури у розвитку міста	16.05.23
Організаційно-економічний механізм управління просторовим розвитком міста	16.05.23
Інтеграція екологічної складової розвитку у просторове планування міського розвитку	16.05.23
Сутність СЕО та проблеми просторового планування міських поселень	16.05.23
Інтеграція ландшафтного планування в просторове планування міських поселень	16.05.23
Теми ландшафтного планування в просторовому плануванні міста	16.05.23
Праці Франко Б'янчіні та Чарльза Лендрі.	16.05.23
Концептуальні засади підвищення конкурентоспроможності міста	16.05.23
Приміська зона: від експансії проблем до експансії розвитку	16.05.23
Сучасні моделі стратегічного управління містом.	16.05.23

6.4 Тематика індивідуальних завдань

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача). Мах. 10 балів.

№	Назва теми	Термін виконання	ПІБ
1	Геополітичні оцінки муніципального управління України	16.05.23	
2	Регіональні напрямки й особливості муніципального управління та геополітичної стратегії України.	16.05.23	
3	Глобальна доповідь про населені пункти (міський контекст)	16.05.23	
4	Системна концепція дослідження міст Б. Беррі.	16.05.23	
5	Транспортна ієрархічна модель Й. Коля.	16.05.23	
6	Секторальна структура міських систем У. Ізарда.	16.05.23	
7	Зонінг – настанова про склад та зміст плану зонування території міста	16.05.23	
8	Особливості формування компонентних планів регіонів	16.05.23	
9	Концепція «нового урбанізму»	16.05.23	
10	Концепція smart-city.	16.05.23	
11	Моделі територіальної структури міст Е. Барджесса, Х. Хойта, Ч. Харріса, Е. Ульмана.	16.05.23	
12	Внутрішня мозаїка міст.	16.05.23	
13	Властивості й принципи конструювання урбанізованих систем.	16.05.23	
14	Культурні столиці Європи.	16.05.23	
15	Розробка стратегій просторового розвитку території міських ОТГ	16.05.23	

16	Розробка стратегій просторового розвитку території приміських ОТГ	16.05.23	
17	Мережа креативних міст ЮНЕСКО.	16.05.23	
18	Поняття про креативний клас Річарда Флоріди.	16.05.23	
19	Композиційні вимоги до плану міста: система громадських центрів, транспортних магістралей, зелених насаджень.	16.05.23	
20	Аналіз зорового сприйняття силуету міста і його головних природних та архітектурних домінант.	16.05.23	

6.5 Методи навчання

Основними методами навчання «Управління міським розвитком» є: інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний, метод проблемного навчання, метод проєктів, сендвіч-метод тощо.

6.6 Питання до підсумкового модульного контролю (М1 та М2 разом).

Питання до модульного контролю №1:

1. Основні етапи розвитку системи муніципального управління.
2. Методологічні основи планування міст.
3. Просторова структура та функціональне зонування міст.
4. Історія розвитку просторового планування у світі (міський контекст).
5. Історія розвитку просторового планування в Україні (міський контекст).
6. Муніципальне управління і виконавча влада.
7. Муніципальне управління в системі державної влади.
8. Декларація про міста та інші населені пункти.
9. Функції та структура муніципального управління.
10. Методи муніципального управління.
11. Склад і зміст генерального плану міста.
12. SWOT-аналіз міста.
13. Історичні концепції розвитку міст.
14. Просторове планування як інструмент футурології.
15. Комплексні стратегії розвитку міст.
16. Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні.
17. Формування системи полюсів розвитку в Україні: методологічний аспект.
18. Глобальна доповідь про населені пункти. Стан міст світу.
19. Діяльність Європейської Конференції міністрів відповідальних за просторове/регіональне планування (CEMAT).
20. Європейська хартія регіонального/просторового планування (Торремоліноська Хартія).
21. Просторова структура та функціональне зонування міст.
22. Глобальна доповідь про населені пункти. Стан міст світу.
23. Застосування системного аналізу в геоурбаністиці. Поняття урбанізованої системи.
24. Декларація про міста та інші населені пункти в новому тисячолітті.
25. Програма Організації Об'єднаних Націй з населених пунктів (міський контекст).
26. Ознаки міста як системи. Підсистеми міста.
27. Функціональна структура міст.
28. Містоутворюючий потенціал міста та його оцінка.
29. Основні містоутворюючі функції.
30. Сполучення і взаємозумовленість функцій.
31. Зростання ролі «третинних» галузей в економічній структурі міста.
32. Центральні та спеціалізовані функції міст.
33. Провідні (стрижневі) функції міст.

Питання до модульного контролю №2:

1. Сутність міста як складної соціально-економічної системи.
2. Організаційно-правові основи управління міським розвитком, методи географічних досліджень

3. Створення регіональних кластерів в містах як форма просторового розвитку регіонів.
4. Система формування місцевого бюджету, основні принципи організації та функціонування підприємств.
5. Просторовий синхронізм соціально-економічного розвитку малих міст як наслідок трансформації опорного каркасу регіону.
6. Роль транспортної інфраструктури у розвитку міста.
7. Організаційно-економічний механізм управління просторовим розвитком міста.
8. Інтеграція екологічної складової розвитку у просторове планування міста.
9. Інтеграція ландшафтного планування в просторове планування міста.
10. Тематика ландшафтного планування в просторовому плануванні міста.
11. Методи і процедури регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування міста..
12. Концептуальні засади підвищення конкурентоспроможності міста.
13. Приміська зона: від експансії проблем до експансії розвитку.
14. Сучасні моделі стратегічного управління містом.
15. Теоретичні та методичні основи дослідження основних складових інтегрального потенціалу міста.
16. Інтегральний потенціал території в контексті спеціалізації міста.
17. Просторова структура та функціональне зонування міст.
18. Зарубіжний досвід функціонування малого підприємництва в містах та регіонах.
19. Просторова структура та функціональне зонування міст.
20. Мікрогеографічний аналіз міста. Особливості та завдання дослідження мікрогеографії міста.
21. Основні принципи проектування міста.
22. План міста. Типи планування. Силует міста. Структура і будівельне зонування міста.
23. Особливості міського та регіонального розвитку в умовах об'єднаних територіальних громад як нової базової одиниці адміністративно-територіального устрою України.
24. Історія становлення концепції «креативне місто». Географічний контекст креативних стратегій. Підхід Е.Пратта.
25. Параметри креативності міста.
26. Територіальна ідентичність як провідна складова креативної стратегії міста.
27. Методики та критерії відбору креативних міст.
28. Застосування стратегій креативного міста у містах України.
29. Прогнозування і перспективи розвитку креативних міст.
30. Сучасні моделі стратегічного управління містом.

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль здійснюється під час виконання практичних робіт і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретної роботи. Оцінки виставляються у балах, що зазначаються перед виконанням практичної роботи та у робочій навчальній програмі (силабусі). Оцінки (бали) за самостійну роботу виставляються за її письмове виконання в день написання модульного контролю, або за індивідуально виконане письмове завдання. Модульна контрольна робота, завданням якої є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, здатності осмислити зміст даної частини дисципліни, уміння письмово подати певний матеріал. Модульна контрольна робота передбачає письмове розкриття змісту двох питань (Модульна контрольна №1 - 10 балів, модульна контрольна №2 - 7 балів (максимально). Модульний контроль (сума балів за окремий змістовий модуль) виставляється на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля як сума оцінок за виконані практичні роботи, самостійні роботи та модульну контрольну роботу. Загалом у модулі №1 – 30 балів (15 балів – виконання практичних робіт, 10 балів – контрольна робота, 5 балів – самостійна робота), модуль №2 - 30 балів (16 балів – виконання практичних робіт, 7 балів – контрольна робота, 7 балів – самостійна робота). Загальна кількість балів набрана здобувачем вищої освіти в змістовному модулі
-----------------------------------	--

	виставляється в журналі обліку відвідування та успішності академічної групи і відомості, що здається у деканат. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі іспиту з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Іспит проводиться в усній формі і передбачає відповіді на три питання теоретичного змісту (1 питання - 15 б.; 2 питання - 15 б.; 3 питання – 10 балів) або тестування на платформі Moodle.
--	---

**Розподіл балів, які отримують студенти
іспит**

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількіс ть балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	40	100
7	5	7	5	6	6	2	2	7	2	2	9		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
26-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. Політика курсу

Впродовж семестру для перевірки знань студента та контролю за самостійною роботою студента застосовують письмові роботи, письмові роботи з тем самостійної роботи, виконані і здані практичні роботи. Під час здачі практичних робіт здобувач вищої освіти повинен знати сутність понять, термінів та категорій.

- Питання академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: [Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view, [Положення](#)

про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl/view.
Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №1 від 3 лютого 2020 року)
<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>

та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

9. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Закон України «Про основи містобудування». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Закон України «Про Генеральну схему планування території України». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Закон України «Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації» – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
5. ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)
6. Вулиця для всіх. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://street4all.org.ua/>
7. Декларация о городах и других населенных пунктах в новом тысячелетии. Принята резолюцией S-25/2 специальной сессии Генеральной Ассамблеи от 9 июня 2001 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_849.
8. Изменения городского пространства в Украине / Под ред. Л.Г. Руденко. – К. : 2013. – 160 с.
9. Сонько С.П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми : монографія / С.П. Сонько. – К. : Ніка Центр, 2003. – 287 с. <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/367>
10. Планування територій: Навч. посіб. / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова. – Стереотип. вид. – Херсон : Грінь Д.С., 2017. – 268 с.
11. Дронова О. Л. Новий урбанізм у пошуках виходу з урбаністичного колапсу / О. Л. Дронова // Український географічний журнал. – 2015 – № 3. – С. 33–41.
12. Європейська хартія міст 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonbase.ru/content/base/21053/?pdf=1> або <http://uristinfo.net/2010-12-18-14-34-28/42-pdbilenchuk-mistseve-samovrjaduvannja-v-ukrayini/743-evropejskaja-hartija-gorodov.html>
13. Європейська хартія міст 2008 р. (Маніфест нової урбаністики) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Principle-9.-European-chart.pdf
14. Жукович І. А. Smart-місто як новий об'єкт статистичних досліджень: визначення терміна / І. А. Жукович // Статистика України. – К.: Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2015. – N 1. – С. 18–22.
15. Камінська Н. В. Міжнародно-правові джерела муніципального права/ Н. В. Камінська // Наукові записки Інституту законодавства

- Верховної Ради України. – 2014. – № 3. – С. 87–92.
16. Концепція розвитку сільських територій. Затверджена розпорядженням КМУ від від 23 вересня 2015 р. № 995-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>
 17. Концепція розвитку міста КИЇВ SMART CITY [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyivsmartcity.com/concept/>
 18. Куйбіда В. С. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи : збірник нормативно-правових актів і науково-аналітичних матеріалів / В. С. Куйбіда, В. А. Негода, В. В. Толкованов, Академія муніципального управління, Центр досліджень питань регіонального і місцевого розвитку та сприяння адміністративній реформі, Всеукраїнська Асоціація магістрів державного управління, Українська асоціація місцевих і регіональних влад. – Київ, Видавництво «Крамар», 2009. – 170 с.
 19. Лефевр А. Производство пространства. Перевод с французского И. Стаф [текст] / Анри Лефевр. М.: Strelka Press, 2015. – 432 с.
 20. Лефевр А. Пространство. Социальный продукт и потребительная стоимость. Отрывок из книги «State, Space, World. Selected Essays» французского философа и социолога Анри Лефевра [Електронний ресурс] / Анри Лефевр // ПостНаука. Научно-популярный интернет-журнал. – Режим доступу: <https://postnauka.ru/longreads/28503>
 21. Маруняк Є. О. Територіальне (просторове) планування : зміст, еволюція та основні сучасні напрями [текст] / Є. О. Маруняк // Український географічний журнал. – 2014. – № 2. – С. 22–31.
 22. Немець Л. М., Яковлєва Ю. К., Полевич І. О. Муніципальне управління: навчальний посібник для самостійної роботи студентів-магістрантів, які навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія». – Харків, 2013. – 74 с.
 23. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 16.11.2011 N 290 «Про затвердження Порядку проведення містобудівного моніторингу».
 24. ООН-Хабитат. Програма ООН по населенням пунктам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/ga/habitat/>
 25. Позаченюк Е.А. Территориальное планирование [текст]: Учебное пособие/ Е. А. Позаченюк. – Симферополь: Изд-во ТНУ им. Вернадского, 2006. – 183 с.
 26. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. – К. : НАДУ, 2008. – 632 с.
 27. Смарт-інновації українських міст // Платформа розвитку міст портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urbanua.org/dosvid/ukrayinski-prykklady/340>
 28. Территориально-пространственное планирование. Ключевой инструмент развития и эффективного управления с уделением особого внимания странам с переходной экономикой. – Организация Объединенных Наций: Нью-Йорк и Женева, 2008. – 76 с.
 29. Ткачук І. Просторове планування сільських територій: законодавче забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://despro.org.ua/news/experts/detail.php?ID=1285>

30. Чукут С. А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні / С. А. Чукут, В. І. Дмитренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13. – С. 89–93.
31. «Світ у 2050 р.» <https://www.pwc.com/ua/uk/press-room/2015/the-world-in-2050.html>
32. Євтушенко О.Н. Державне управління / О.Н. Євтушенко, В.І. Андріян. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч.1. – 268 с.
33. Інтегральний потенціал території – теоретичні та практичні аспекти дослідження: монографія / Підгрушний Г.П., Нагірна В.П., Фашевський М.І., Горленко І.О., та ін.; Ін-т географії НАН України. – К., 2012. – 464 с. – Режим доступу: <https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/ipt.pdf>
34. Немець К. А. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К. А. Немець, Л. М. Немець. – Харків : ХНУ, 2013. – 225 с.
35. . Топчієв О. Г. Планування території : навчальний посібник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова. – Херсон : Грінь Д. С, 2014. – 268 с.
36. Landry, C. (2012). The creative city: A toolkit for urban innovators. Earthscan.
37. Cohendet, P., Grandadam, D., & Simon, L. (2010). The anatomy of the creative city. Industry and innovation, 17(1), 91-111.
38. Braun, E., & Lavanga, M. (2007). An international comparative quick scan of national policies for creative industries.
39. Florida, R. L. (2005). Cities and the creative class. Psychology Press.
40. Pratt, A. C. (2011). The cultural contradictions of the creative city. City, culture and society, 2(3), 123-130.
41. Аналітичний звіт «Міста 2030: модернізуйся, або вимирай». Ukrainian Institute for the Future, Interproject GmbHK. 2018, с. 112. С.22-32. <https://www.slideshare.net/ZubkoGennadiy/book2030cityinfuture>
42. World Cities Report 2020. United Nations Human Settlements Programme, 2020
URL https://unhabitat.org/sites/default/files/2020/10/wcr_2020_report.pdf, Accessed November 2, 2020
43. Бойко-Бойчук О. В. Стратегії розвитку міст України / О. В. Бойко-Бойчук. – К., 2002. – 156 с.
44. Глобальный город: теория и реальность / Под ред. Н. А. Слукки. – М. : Аванглион, 2007. – 243 с.
45. Декларація про міста й інші населені пункти в новому тисячолітті (Резолюція S-25/2 спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН від 9 червня 2001 р.) [Електронний ресурс] /Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/decl_habitat.shtml
46. Доповідь ООН «Перспективи світової урбанізації перегляду 2011 року» [Електронний ресурс] / United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2012) // World Urbanization Prospects: The 2011 Revision. – Режим доступу : <http://esa.un.org/unup>
47. Європейська Хартія міст II (Маніфест нової урбаністики) (Страсбург, 2008). [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1293215&Site=CM>

48. Изменения городского пространства в Украине / Л. Г. Руденко, Е. Л. Дронова, А. М. Кириухин [та ін.]; под ред. Л. Г. Руденко. – К. : Реферат, 2013. – 160 с.
49. Івченко А. Міста України : довідник / А. Івченко. – К. : Картографія, 1999. – 141 с.
50. Салій І. М. Урбанізація в Україні: соціальні та управлінські аспекти / І. М. Салій. – К. :Наук. думка, 2005. – 301 с.

Допоміжна

1. Територіальна організація бізнес-центрів в місті Києві: реалії і перспективи// Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 35-38.
2. О.М. Лейберюк Геопросторовий аналіз доступності населення до центрів госпітальних округів (на прикладі Чернівецької області) // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І. Пилипенка, Д. Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 125-128.
3. А.А. Мозговий Просторово-часові межі субурбії: конфлікт міста і передмістя університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С.158-160.
4. К.В. Мезенцев, Н.І. Мезенцева Міські публічні простори в Україні: суспільно-географічний погляд на сучасні виклики університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 36-38.
5. Г.П. Підгрушний Формування системи полюсів зростання в контексті завдань адміністративно-територіальної реформи України університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 44-47.
6. В.В. Удовиченко Регіональне ландшафтне планування: сутність концепту університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 53-56.
7. І.О. Пилипенко Периферія та периферійність у понятійно-термінологічній системі суспільної географії університеті // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 182-185.
8. Ю.Ю. Сільченко, Л.Л. Семенюк, А.В. Зарубіна Деякі аспекти транспортної доступності адміністративних центрів Кіровоградської області // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів

вирішення: матеріали 12 міжнародної науково-практичної конференції, м.Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. / За заг. редакцією І.Пилипенка, Д.Мальчикової – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 304 с., С. 243-245.

9. Д.С. Мальчикова Концепція зеленої інфраструктури у сучасній зарубіжній практиці просторового планування //Географія в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 85 років – досягнення та перспективи (GTSM): Матеріали міжнар. наук.- практ. конфер.(м.Київ 30-31 березня 2018 р.// гол. ред. колегії: Я.Б. Олійник – К.: Прінт-Сервіс, 2018 – 361 с., С. 120-124.

10. Кузнецов С. Г. Територіальне планування і розвиток міст / С. Г. Кузнецов, І. І. Ананян, Л. М. Богак. – Донецьк : Норд-Прес, 2008. – 335 с.

11. Метрополізаційні процеси в регіоні: концептуальні підходи та прикладні аспекти просторового аналізу : науково-аналітична доповідь / НАН України. Інститут регіональних досліджень; наук. ред. М. І. Мельник. – Львів, 2014. – 65 с.

12. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : колективна монографія / За ред. К. Мезенцева, О. Олійника, Н. Мезенцевої. – К. : Видавництво «Фенікс», 2017. – 438 с.

16. Функции городов и их влияние на пространство : монография / Под ред. Л. Г. Руденко. – К. : Феникс, 2015. – 292 с.

17. Ткач Д. В. Розвиток української геоурбаністики. Історія української географії / Д. В. Ткач, Т. Б. Заставецький // Всеукр. наук.-теор. часопис. – Тернопіль, 2002. – Вип. 6. – С. 82-87.

18. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст. – Львів: Львівська політехніка, 2006. – 407 с.

19. Міжнародна Асамблея столиць і великих міст [Електронний ресурс] // Офіційний портал Международная Ассамблея столиц и крупных городов. – Режим доступу : <http://www.e-gorod.ru/default.aspx>

20. Сохнич А.Я., Солярчук Д.І., Тарасюк І.Г., Солярчук Ю.Д. Планування використання земель населених пунктів: формування прибудинкових територій. – Львів: Українські технології, 2009. – 96 с.

21. Литвинчук М.Ю., Денисенко О.О., Мельничук А.Л. Інструменти планування на місцевому рівні: довгостроковий аналіз перетворень в Україні// Український географічний журнал №3 (119), 2022 р. С.45-54.

6. Інформаційні ресурси

1. Council of Europe Conference of Ministers Responsible for Spatial/Regional Planning (CEMAT) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/cemat/default_en.asp.

2. Globally Important Agricultural Heritage Systems (GIAHS)[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fao.org/giahs/ru/>

3. Territorial Agenda of the European Union – 2020. Towards an Inclusive, Smart and Sustainable Europe of Diverse Regions agreed at the Informal Ministerial Meeting of Ministers responsible for Spatial Planning and Territorial Development on 19th May 2011 Godolló, Hungary. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nweurope.eu/media/1216/territorial_agenda_2020.pdf.

4. The EU compendium of spatial planning systems and policies. – Luxembourg: Office of Official Publications of the European Communities. – 1997. – 192 p.

5. The United Nations Human Settlements Programme, UN-HABITAT [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unhabitat.org>.

	6. UN-HABITAT. Series: Global Report on Human Settlements. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unhabitat.org/series/global-report-on-human-settlements. (до питання 2) 7. World cities report – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://wcr.unhabitat.org. 8. . Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua 9. Децентралізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://decentralization.gov.ua/ 10. Економічний дискусійний клуб. Всесвітній Економічний Форум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://edclub.com.ua/ 11. Інститут географії НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://igu.org.ua/uk 12. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.idss.org.ua/index.html 12. Інститут громадянського суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.csi.org.ua/ 13. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://icps.com.ua/ 14. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://minregion.gov.ua
--	---

Доцент
кафедри географії України та регіоналістики,
доктор географічних наук

Заячук М.Д.